

عنوان مقاله:

قابلیت جبران خسارات مازاد بر دیه در پرتو رویه قضایی

محل انتشار:

دوفصلنامه نقد و تحلیل آراء قضایی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 36

نویسندگان:

عباس میرشکاری - استادیار گروه حقوق خصوصی و اسلامی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

شیر آزادبخت - دانشجوی دکتری حقوق خصوصی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

راه حل اولیه در زمان ورود زیان بدنی به اشخاص در فقه و حقوق ایران، پرداخت دیه است. پیش فرض ادبیات حقوقی این است که دیه کلیه خسارات وارد بر زیان دیده را جبران می کند، حال آن که ممکن است در این فرض، علاوه بر خسارت بدنی، انواع دیگری از خسارات به زیان دیده وارد شده باشد. به دیگر بیان، در این موقعیتها اصولا خسارات مادی (هزینه های درمان و معالجه و از کارافتادگی) و معنوی (درد و رنج ناشی از ورود زیان) نیز به فرد تحمیل می شود که به لحاظ ماهیت با خسارت بدنی متفاوت است. حال، جای این پرسش است که آیا قلمرو مفهومی دیه، شامل تمام خسارات پیش گفته می شود یا خیر؟ در این زمینه اختلاف نظر وجود دارد. این اختلاف، خصوصا با توجه به ابهام موجود در ماده ۱۴ قانون آیین دادرسی کیفری و عدم وضوح مفهومی منافع ممکن الحصول تشدید شده است. با این حال، گرایش رویه قضایی آن است که دیه، تمام خسارات وارد بر افراد را جبران نمی کند، لکن، نسبت به این که کدام نوع از خسارات مازاد بر دیه قابل جبران است، رویه قاطعی وجود ندارد. این نوشتار، با رویکردی تحلیلی- توصیفی و با بررسی برخی از آراء دادگاهها، معتقد است که دیه به عنوان بدل زیان بدنی پرداخت می شود و خسارات مادی و معنوی وارد بر زیان دیده، به طور جداگانه و تا حدی که منجر به جبران مضاعف زیان نشود، قابل جبران است.

کلمات کلیدی:

زیان بدنی، زیان مادی، زیان معنوی، عدم النفع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1599349>

